

муніципальної влади та реагування на них, по-друге, є каналом зворотного зв'язку між громадою та органом місцевого самоврядування, по-третє, є критерієм оцінки результативності та ефективності (адаптивності) вирішення оперативної управлінської ситуації й сили можливостей використання публічної влади (пропозиції) та її впливу на розвиток територіальної громади.

Щоб інфраструктурна ринкова економіка працювала, об'єднані громади повинні вирішувати складні завдання управління потенційними ресурсами, включаючи здатність максимально використовувати потенційні можливості та швидко адаптуватися до мінливих ринкових умов.

Список використаних джерел:

1. Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти: Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 9 червня 2022 р., Миколаїв с. Коблеве. Миколаїв: МНАУ, 2022. 246 с.

2. В. Мягоход, Ю. Вернигор, О. Чепель, М. Баран Формування спроможних територіальних громад : практичний посібник. Проект USAID ПУЛЬС. URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/otgbook3new_obgortka_i_blok.pdf (дата звернення: 24.10.2023).

3. Борщ Г. А., Вакуленко В. М., Гринчук Н. М., Дехтяренко Ю .Ф., Ігнатенко О. С., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф., Юзефович В. В. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг : навчальний посібник. К. : 2017. 107 с.

Стаценко Владислав Олегович

Миколаївський національний аграрний університет, Україна
аспірант

Кушнірук Віктор Степанович

Миколаївський національний аграрний університет, Україна
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ КЕРІВНИЦТВА ОТГ

Об'єднані територіальні громади в Україні утворилися внаслідок реформи децентралізації 2014-2020 рр., але на 2023 рік ще не всі вони мають доступ до повної та правдивої інформації про фактичні земельні ресурси. Додаткові повноваження у розпорядженні землями, отримані територіальними громадами, мають бути застосовані продуктивно з огляду на інтереси ОТГ.

Інвентаризація земель – це ефективний інструмент збирання інформації про наявні земельні ресурси громади та має здійснюватися з метою формулювання кількості земель, їхніх характеристик, меж та площ, а також з метою ухвалення рішень щодо їх використання та передавання у власність чи користування (оренди, суборенди). Згідно з тим, що основоположним джерелом

надходження до бюджету Дорошівської сільської територіальної громади за I квартал 2023 року є саме надходження від плати за землю (758,451 тис. грн. або питома вага від всіх надходжень - 98,10%), проведення моніторингу земельних ресурсів громади слугуватиме наповненню місцевого бюджету за рахунок сплати земельного податку та/або орендної плати за користування земельними ділянками [1].

Основні проблеми інвентаризації земель Дорошівської сільської територіальної громади наведено на рис. 1.

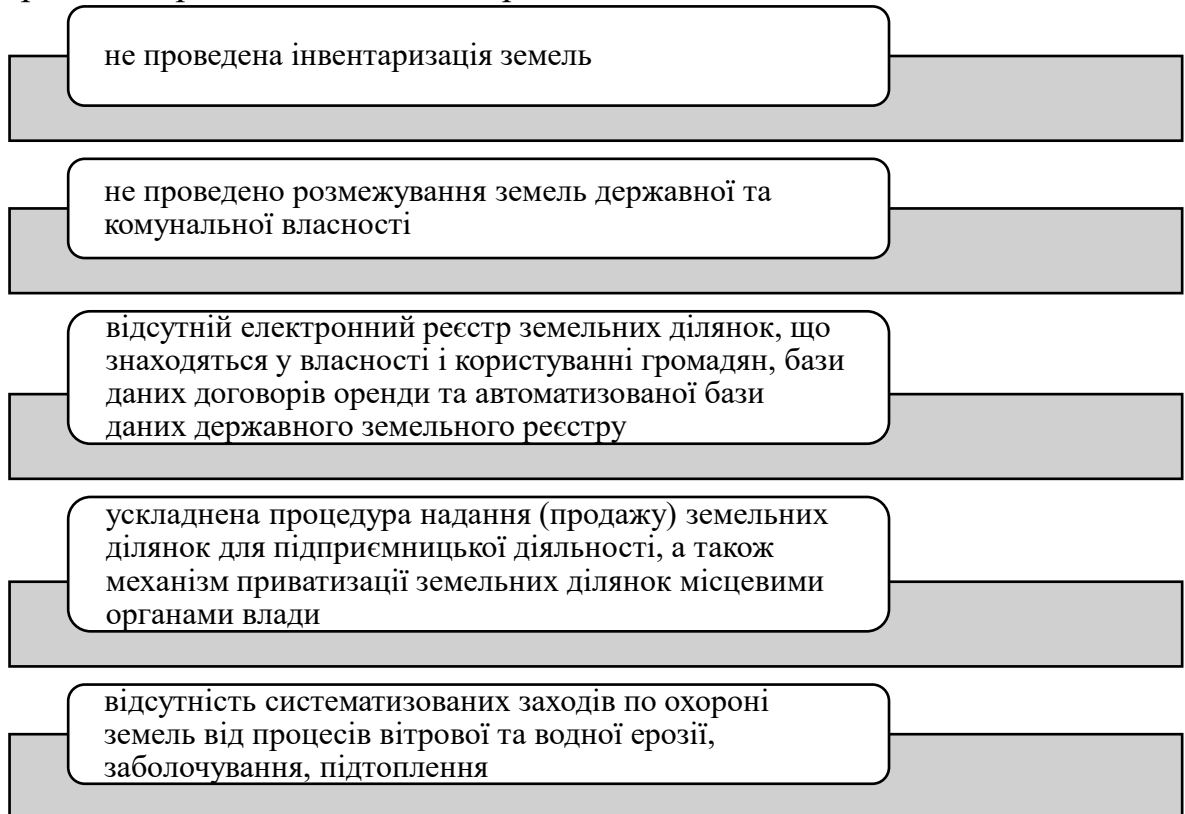

Рис. 1 – Основні проблеми інвентаризації земельних ділянок Дорошівської ОТГ (розроблено авторами на основі джерела [2]).

Тому даній територіальній громаді для гарантування майбутнього розвитку земельних відносин, створення умов для раціонального користування та охорони земель, отримання достовірної інформації та будування інформаційної бази потрібно провести інвентаризацію земельних ділянок та вжити обов'язкових заходів у сфері земельних відносин, а саме:

- 1) Ввести локальний ДЗК;
- 2) Розробити документацію із землеустрою (інвентаризація, проекти відведення, проекти сивозмін, тощо);
- 3) Розробити зонування території;
- 4) Забезпечити прозорість прав на землю;
- 5) Провести моніторинг використання земельних ресурсів;
- 6) Забезпечити землеохоронні заходи [3-5].

Отже, завершення робіт з перевірки земельних ресурсів, а також впровадження автоматизованої системи управління державним земельним кадастром, сприятиме ефективному контролю за землекористуванням,

своєчасному збору платежів за землю, забезпеченню охорони земельних ресурсів, а отож, і ефективному керівництву ОТГ. Реалізація цієї мети також підтримуватиметься ширококомасштабними роботами з землеустрою та встановленням меж населених пунктів на основі нового планово-картографічного матеріалу.

Список використаних джерел:

1. Звіт про виконання бюджету Дорошівської сільської територіальної громади за I квартал 2023 року. URL: <https://doroshivska-gromada.gov.ua/zvit%2%A0%2%A0-pro-vironannya%2%A0bjudzhetu-%2%A0doroshivskoi-silskoi-teritorialnoi-gromadi-za-%2%A0i-kvartal-2023-roku-09-14-13-04-05-2023/> (дата звернення: 24.10.2023).

2. Про затвердження Програми «Земельні відносини на території Дорошівської сільської ради об'єднаної територіальної громади» від 16 травня 2019 року № 4 XXXI позачергова сесія 7 скликання. 2019. №4. URL: <https://doroshivska-gromada.gov.ua/rishennya-%24-pro-zatverdzhennya-programi-zemelni-vidnosini-na-teritorii-doroshivskoi-silskoi-radi-ob%27ednanoi-teritorialnoi-gromadi-14-30-05-20-05-2019/> (дата звернення: 24.10.2023).

3. Земельний кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 2002, № 3-4, с. 27. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення: 24.10.2023).

4. Ступень Р.М., Дудич Г.М., Дудич Л.В. Землеустрій: організація та впорядкування сільськогосподарських угідь: навч. посіб. Львів: Вид-во Галицька видавнича спілка, 2020. С. 243.

5. Про охорону земель: Закон України 962-IV від 19.06.2003 р., за ред. від 18.05.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text> (дата звернення: 25.10.2023).

Федоренко Тетяна Валеріївна

Миколаївський національний аграрний університет, Україна
*культуролог ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж
Миколаївського НАУ*

ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСУВАННЯ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Бюджет територіальної громади – це головний інструмент здійснення місцевою радою соціально-економічної політики в інтересах громади. Найкращим є варіант, коли бюджетна політика повністю сприяє сталому й ефективному розвитку територіальної громади. Депутати місцевих рад наділенні повноваженнями розпоряджатися бюджетом. [1, ст.33]

Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління фінансами територіальних громад реалізуються переважно через ухвалення рішень про затвердження місцевих бюджетів. [1, ст.34]